

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

Врз основа на член 34 став 3, член 36 став 4 и член 41 став 3 од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 39/06 и 89/08), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

ПРАВИЛНИК ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА СОРТАТА ВО НАЦИОНАЛНА СОРТНА ЛИСТА И ЗА ВОДЕЊЕ НА НАЦИОНАЛНА СОРТНА ЛИСТА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Содржина на правилникот

Со овој правилник се пропишува постапката за запишување на сортата во националната сортна листа, содржината на пријавата за запишување на сортата во националната сортна листа, поблиските услови за соодветноста за предложеното име на сортата за одделни видови на земјоделски растенија и начинот на водење на националната сортна листа.

II. ПОСТАПКА ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА СОРТАТА ВО НАЦИОНАЛНАТА СОРТНА ЛИСТА

Член 2

Пријавување на сорта

(1) Запишувањето на сорта во националната сортна листа се врши врз основа на пријава за запишување на сортата во национална сортна листа (во понатамошниот текст: пријава), која се поднесува до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство - Управа за семе и саден материјал (во понатамошниот текст: Управата).

(2) Пријавата се поднесува за секоја сорта посебно, во два примерока, на Образец даден во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

Поднесување на пријава

(1) Пријава за запишување на сортата во националната сортна листа се поднесува до Управата, во рок од 30 дена од денот на добивање на решението за призната и одобрена сорта за производство, како и извршените испитувања за различност, еднообразност и стабилност на сортата од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(2) Пријавата за запишување на сортата во Националната сортна листа за странска сорта се поднесува до Управата по доставување на соодветен документ за извршени DUS-тест и VCU-тест.

(3) Постапката од став (1) на овој член се применува и при барање за повлекување на веќе поднесена пријава. Во тој случај Управата ја исклучува сортата од понатамошна постапка за запишување на сортата во националната сортна листа, по плаќање на трошоците направени за проверка на сортата за тековната година од страна на подносителот на пријавата согласно Правилникот за висината на надоместување на трошоците за испитување на вредноста за производство и употреба на сортата со сортни опити и висината на надомест за работата на Комисијата за национална сортна листа за земјоделски растенија.

Член 4

Решение за запишување на сортата во национална сортна листа

Управата согласно член 44 од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија на пријавувачот односно одржувачот на сортата му издава решение за запишување на сортата во национална сортна листа, доколку се исполнети условите од член 37 став (1) од Законот за

семенски и саден материјал за земјоделски растенија, како и условите од член 5 на овој правилник.

III. УСЛОВИ ЗА СООДВЕТНОСТА ЗА ПРЕДЛОЖЕНОТО ИМЕ НА СОРТАТА

Член 5

Предлагање на име на сортата

(1) Кога пријавувачот во пријавата не го предложил името на сортата за запишување во националната сортна листа, може да го достави било кога во период до подготовка на конечниот извештај за испитување на VCU-тестот и DUS-тестот на сортата. Предлогот за името на сортата пријавувачот го доставува до Управата.

(2) Доколку пријавувачот со датумот на поднесување на пријавата за запишување на сортата во националната сортна листа не го доставил предлогот за името на сортата, Управата го повикува тоа да го стори во рок од 60 дена од повикувањето.

(3) Доколку пријавувачот до подготовката на конечниот извештај за испитување на вредноста за производство и употреба на сортата, не го доставил предлогот за името на сортата согласно став (2) на овој член, запишувањето на сортата во национална сортна листа се одбива согласно член 44 став (4) од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија.

(4) Предложеното име е соодветно доколку овозможува разликување на сортата од која да е друга општо позната сорта од ист вид, името на сортата не е навредливо и не доведува до забуна особено во поглед за потеклото на сортата и нејзините особини.

Член 6

Несоодветност на предложеното име на сортата

(1) Предложеното име на сортата не е соодветно доколку:

- се состои од една буква;
- се состои од повеќе букви или букви кои не формираат изговорлив збор, освен доколку се работи за кратенка;
- содржи само број, освен доколку тој е составен дел на името или кога тој означува дека сортата е или ќе биде една од нумерираната серија на биолошки сродни сорти;
- се состои од повеќе од три дела, освен доколку името на сортата веќе било одобрено во некоја од државите членки на UPOV;
- се состои од претерано долг збор или го содржи тој збор во името;
- содржи тире, растојание кое не е растојание помеѓу два составни дела, мешавина на големи и мали букви во рамките на одделни делови, допишување горе, допишување долу, знак или цртеж, содржи растојание и
- името на сортата може да содржи најмногу две важечки кратенки со најмногу три знака, кои се распоредени на двата краја од името на сортата.

(2) Името на сортата во форма на код не е соодветно доколку:

- се состои од само една или повеќе бројки, освен во случаи на инбред линии;
- се состои од само една буква;
- содржи повеќе од десет букви односно букви и броеви;
- содржи повеќе од четири изменливи групи на една група или повеќе букви и еден број или повеќе броеви и
- содржи тире, допишување горе, долу, знак или цртеж.

Член 7

Разликување на името на сортата

(1) Името на сортата треба да овозможи разликување на сортата од било која друга општопозната сорта од ист вид растенија.

(2) Исти видови на растенија од став (1) од овој член се видовите кои спаѓаат во иста група на растенија (житни, градинарски, фуражни, маслодајни и влакнодајни).

(3) Името на сортата не овозможува меѓусебно разликување на сортите, доколку разликата е само во една буква, број или со акцентни ознаки над буквите, во споредба со регистрираното име на сортата од ист вид растенија во било која држава членка на УРОВ. Разлика во една буква за разликување на име на сортата, е можна доколку:

- е во важечката кратенка како одделен дел на името на сортата;
- се разликуваат почетните букви на името на сортата и
- името на сортата е кратко.

(4) Името на сортата може да е исто како името на сорта со која веќе не се тргува, доколку поминале најмалку пет години од бришењето на таа сорта од националната сортна листа.

(5) Ознаките кои се во општа употреба во трговијата со семенски и саден материјал не смеат да се употребуваат во името на сортата ако се:

- парични единици или стручни изрази поврзани со маса и мерења;
- стручни изрази кои станале дел од говорниот јазик и чие потврдување како име на сорта би можело да им пречи на други снабдувачи во трговијата со семенски и саден материјал на други сорти и
- изрази кои во согласност со прописите не смеат да се употребуваат за други намени.

Член 8

Име на сорта кое доведува до забуна

Името на сортата доведува до забуна доколку:

- создава неточен впечаток дека сортата има одредени карактеристики или вредности;
- создава неточен впечаток дека сортата е сродна на друга сорта или дека произлегува од неа;
- се однесува на одделна карактеристика или вредност на начин кој создава неточен впечаток дека карактеристиката или вредноста ја има само таа сорта, иако такви карактеристики и вредности имаат и другите сорти;
- со својата сличност на општо познато пазарно име, кое не е регистрирано како стокова марка или име на сорта, кое инсинуира дека сортата е некоја друга сорта или дава неточен впечаток за идентитетот на пријавувачот, лицето одговорно за одржување на сортата или селекционерот;
- содржи или го составуваат:

(а) компаративи или суперлативи;

(б) латинско или македонско име на род или на вид на кои им припаѓа сортата и

(в) име на физичко или правно лице, така што создава неточен впечаток за идентитетот на пријавувачот, лицето одговорно за одржување на сортата или селекционерот.

Член 9

Повторно доставување на име на сортата

(1) Кога Управата ќе утврди дека предложеното име не одговара на пропишаните услови за соодветност од член 7 и 8 на овој правилник, го повикува пријавувачот да достави нов предлог за име на сортата, во рок од 60 дена од приемот на поканата.

(2) Доколку пријавувачот во рокот од став (1) на овој член не достави нов предлог за име на сортата, се одбива запишување на сортата во национална сортна листа согласно член 5 став (3) од овој правилник.

IV. ВОДЕЊЕ НА НАЦИОНАЛНА СОРТНА ЛИСТА

Член 10

Начин на водење на национална сортна листа

Националната сортна листа како официјален список на признаени видови и сорти на земјоделски растенија, за кои е дозволена трговија на семенски и саден материјал, Управата ја води за видови и сорти на житни, фуражни, маслодајни, влакнодајни и градинарски растенија, на Образец даден во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник, а за видови и сорти на винова лоза, на Образец даден во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 11

Преодни одредби

Со денот на пристапување на Република Македонија во Европската Унија, престануваат да се применуваат одредбите од член 6, 7 и 8 од овој правилник.

Член 12

Престанување на примена

Со денот на влегување на сила на овој правилник престануваат да се применуваат:
- Правилникот за содржина и податоци кои треба да ги содржи барањето за потврдување на новата сорта (култивар), односно за дозвола за интродукција на странска сорта (култивар) на земјоделски и шумски растенија и за име на сортата ("Службен лист на СФРЈ" бр. 56/89) и
- Правилникот за регистарот на нови домашни сорти односно за евиденција на странски сорти на земјоделски и шумски растенија, за кои е дозволена интродукција ("Службен лист на СФРЈ" бр. 56/89).

Член 13

Влегување во сила

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 18-9896/1
4 август 2009 година
Скопје

Министер,
Љупчо Димовски, с.р.

Прилог 1
Образец

Пријава бр. _____
За запишување на сортата во национална сортна листа

1. Пријавувач (фирма /селекционер/одржувач) _____
2. Овластено лице (доколку пријавувачот е странско правно или физичко лице) _____
3. Вид на растението _____
4. Име на сортата _____
5. Потекло на сортата (странска, домашна, локална популација) _____
6. Намена и употреба на сортата _____
7. Извршено испитување на вредноста за производство и употреба на сортата (VCU-тест) _____
8. Извршено испитување за различност, еднообразност и стабилност на сортата (DUS-тест) _____
9. Извршена заштита на географско потекло _____
10. Технички опис на сортата (прилог кон пријавата) _____
11. Генетски модифицирана сорта да _____ не _____
12. Број и датум на решение за признавање на сортата _____
12. Забелешка _____

м.п.

Пријавувач
_____

Прилог 2
Образец

Национална сортна листа за видови и сорти од житни, фуражни, маслодајни, влакнодајни и
градинарски растенија

Реден број	Фирма (Име и адреса)	Селекционер/оружувач/ застапник	Вид на растението	Име, ознака или синоним на сортата	Потекло и година на воведување на сортата во националната сортна листа	Регистарски број на сортата	Број и датум на решението за унес на сортата во НСЛ	Генетски модифицирана сорта (да/не)	Датум до кој може да се тргува со семенскиот материјал од сортата, која е избришана од НСЛ	Чување на примероците од семенскиот материјал во ген банка	Забелешка
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											

Прилог 3
Образец

Национална сортна листа за видови и сорти на винова лоза

Реден број	Фирма (Име и адреса)	Селекционер/одржувач/ застапник	Вид на растението	Име, ознака или синоним на сортата	Потекло и година на поведување на сортата во националната сортна листа	Регистарски број на сортата	Број и датум на решението за упис на сортата во НСД	Генетски модифицирана сорта (да/не)	Датум до кој може да се тргува со садниот материјал од сортата, која е изборшана од НСД	Чување на примероците од садниот материјал во ген банка	Ознака на клонот	Забелешка
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												